

Tekstgjennomgang og momenter til preken

24. søndag i treenighetstida

«Søndag for de forfulgte»

8. november 2015

Tekstrekke II

Ved Sigve Ims, sogneprest i Riska, Sandnes prosti

Prekentekst: Kol 1,24-29

24 Nå gleder jeg meg over mine lidelser for dere, og det som ennå mangler i Kristi lidelser, det utfyller jeg med min egen kropp; jeg lider for hans kropp, som er kirken. 25 Jeg er blitt en tjener for kirken i kraft av den forvalteroppgaven Gud har gitt meg hos dere: å fullføre tjenesten med Guds ord, 26 det mysteriet som har vært skjult gjennom alle tider og for alle slekter, men som nå er blitt åpenbart for hans hellige. 27 Gud ville kunngjøre for dem hvor rikt og herlig dette mysteriet er for folkeslagene: Kristus er blant dere, håpet om herligheten! 28 Det er ham vi forkynner, og vi rettleder og underviser alle mennesker i den fulle visdom, for å føre hvert menneske fram til modenhet i Kristus. 29 For å nå dette målet arbeider og kjemper jeg i hans kraft, den som virker i meg med styrke.

Øvrige tekster: Luk 12,35-40 og Sal 119,80-83

Om søndagen

Denne søndagen er en stor gave til oss som kirke i Norge. For søndagen hjelper oss å løfte blikket i retning av den forfulgte kirke. Vi som har trosfrihet som en selvfølgelig gave, blir gjennom «Søndag for de forfulgte» minnet om det som er alt annet enn en selvfølge for tusenvis av våre trossøsken.

Årets «Søndag for de forfulgte» har også gjennom bønner og informasjon, samt muligheten for å gi en gave til Stefanusalliansen, fokus på situasjonen til den kristne rest som er igjen i Syria og Irak.

Søndagen gir oss mulighet til støtte og forbønn. Og den utfordrer oss fordi Det nye testamentet regner med forfølgelse som en normalsituasjon for de troende.

Om tekstens sammenheng

Kirkeårets ordinære prekentekst for 24. søndag i treenighetstida er skrevet av en kristen som sitter i fengsel. Kolosserbrevet regnes som en av Paulus sine fengselsbrev. Betydelig usikkerhet er knyttet til hans framtid, og vi møter en kristen leder med ekstra tydelig fokus på håpet.

Teksten er rammet inn av bønner. 1,3-14 har overskriften «Takk og forbønn» i vår norske bibel. Så kommer et av Det nye testamentets tydeligste lovprisninger gjennom hymnen (1,15-20). Antagelig er dette en hymne hentet fra de første kristnes gudstjeneste. Fortetta ord om hvem Jesus er, og hva Han gjør både i skaperverk og menighet. En hymne som munner ut i at også kolosserne har fått del i håpet og forsoningen.

Og i 2,1, verset umiddelbart etter vår tekst, sier Paulus at han kjemper for menigheten i Laodikea. Ordet som brukes for «kjempe» er det samme som brukes om Jesus i Getsemane. Med andre ord er preteksten rammet inn av Paulus' og menighetens bønner.

Om teksten

Kolosserne kjente ikke Paulus personlig, for han hadde aldri fått anledning til å besøke menigheten. Derfor bruker Paulus nå deler av brevet sitt på å fortelle kolosserne hva han tenker om sin tjeneste.

Dette gir oss et tydelig bilde av Paulus sin selvforståelse – en selvforståelse som er knyttet opp mot Jesus og hans nærvær i menigheten (vers 27). Paulus ser på seg selv som tjener og forvalter (vers 25). Det han har fått å forvalte, er tjenesten med Guds ord – tjenesten med å vise mennesker Kristushemmeligheten. En hemmelighet som altså hymnen i 1,15ff beskriver på en av de mest fortetta måter i hele NT.

Tjenesten har to hovedperspektiv: Dette som har vært skjult, er han opptatt av å bringe videre til flest mulig. Det skal ut til folkeslagene (vers 27). Og så har han en tydelig drøm om at menigheten skal modnes i troen på Jesus. Han vil føre oss som tror til en tydelig modenhet (vers 28).

Med andre ord: Paulus har to tydelige pilarer for sin tjeneste. Det handler om å dele troen, og det handler om å hjelpe oss som tror til å vokse og modnes.

Paulus rammer inn sin selvforståelse med ord om lidelse (vers 24) og ord om kraft fra Jesus (vers 29). Han ser på sin lidelse, fengslingen og det han har opplevd og opplever som en naturlig del av det å være Jesu tjener.

For fra første sekund har Jesu nærvær vært bærende for Paulus. Han vet at Jesus både identifiserer seg med og er en del av sin kirke. «Kristus er blant dere», sier Paulus. Erfaringen hans allerede på veien til Damaskus: «Saul, Saul, hvorfor forfølger du meg?» (Apg 9,4.) Aner vi at dette må være ord som skal trøste den forfulgte kirke? Aner vi en utfordring for oss som – sett fra mitt ståsted her på sørvestlandet – knapt opplever motgang?

For det nye testamentet minner stadig om at motgang og forfølgelse er det normale for en kristen. Og ofte knytter bibeltekstene dette også til å erfare Guds Kraft.

Jesus gjør dette allerede i Bergprekenen. Matt 5,10: De forfulgte tilkjennes himmelriket. Jesus gjentar dette ofte, ekstra tydelig i Joh 15. Først et formidabelt avsnitt om det å være greiner knyttet til vintreet. Og så, når tjenesten er gjort så tydelig, kommer løftet om motgang og forfølgelse i Joh 15,17ff (jmfør fjorårets tekstgjennomgåelse av Eyvind Skeie).

Et av Paulus' mest kjente vers om Guds kraft, fra et av de andre fengselsbrevene, poengterer det samme: «Da kjenner jeg ham og kraften av hans oppstandelse, får del i hans lidelser og blir ham lik når jeg dør som ham.» (Fil 3,10.)

Teksten innledes med glede (vers 24). En fengslet mann skriver om glede. Gleden over lidelser. For min egen del har jeg en utfordring med å skjønne dette. Men når jeg lytter til Paulus, når jeg lytter til vitnesbyrdene fra den forfulgte kirke, dras vi mot en sentral tanke i NT. Det at gleden er uavhengig av ytre omstendigheter. En nyttig påminnelse til oss i det rike Norge. Gleden som finnes i å følge Jesus, også når det har sine omkostninger.

Til prekenen

Magnus Malm har sagt: «Det er ikke farlig hvor langt du er kommet, bare retningen er der.» Paulus gir oss i dag en tydelig retning – retningen mot å være en kirke som følger Jesus med å formidle det håpet som bare Jesus kan gi, og med å ha fellesskap der vi vokser og modnes i dette håpet.

Min opplevelse er at det er mye motløshet i våre menigheter nå. Kirkevalget har hatt fokus på én eneste sak, ikke der hvor Paulus har sitt fokus her. Og vi trenger å finne denne retningen på nytt. Retningen mot å være menigheter som deler troen og vokser i troen. Skal det skje, trenger vi bønner. Bønner som også tydelig omkranser teksten.

Og må vi da forberede oss på det som gir Paulus den dype gleden – å få del i Jesus sine lidelser? I så fall blir «Søndag for de forfulgte» ekstra viktig. For vi trenger den forfulgte kirkes erfaringer, og vi trenger å fornyes av det håpet som i dag gir mot til våre trossøsken i de forfulgte kirkene.

Jeg hadde i noen år glede av å ha kloke, nå avdøde biskop Håkon Andersen som min sjelesørger. Og en gang vi snakket om akkurat dette, lidelse og forfølgelse, sa han: «Dette skal vi ikke oppsøke, men den dagen Gud gir oss det, vil det også være med å forme vår tro og vår tilbedelse.»

Poenget er forhåpentligvis tydelig. Vi har noe å hente hos våre forfulgte trossøsken som både Jesus og Paulus regner med som det normale i kirkens liv. Og da er perspektivet alltid: «Kristus er blant dere, håpet om herligheten!»